

สรุปผลการประชุมทบทวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษา ระดับภาค

ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 3

ในวันที่ 26- 27 มิถุนายน พ.ศ. 2562

ณ โรงแรมเวสเทิร์นแกรนด์ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

ประเด็นที่ 1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

1.1 สภาพแวดล้อมภายใน (จุดแข็ง - Strength)

- S1 มีบางจังหวัดที่เป็นเขตพื้นที่นวัตกรรมศึกษานำร่อง
- S2 มีหน่วยงานกลางในการบูรณาการและประสานงานในระดับจังหวัดและระดับภาคที่เข้มแข็ง
- S3 สถานศึกษาส่วนใหญ่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก (สมศ.)
- S4 ผลงานวิจัย นวัตกรรม ที่เป็นผลจากการเรียนการสอนที่สามารถนำมาใช้ในการประกอบอาชีพ
- S5 ผลงานวิจัย นวัตกรรม ที่เป็นผลจากการบริหารที่สามารถนำมาใช้ในการประกอบอาชีพ
- S6 ผู้จบการศึกษาส่วนใหญ่แล้วมีงานทำ
- S7 มีการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งในระบบ นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยส่วนมาก ครอบคลุมทุกพื้นที่
- S8 ผู้เรียนสามารถเข้าถึงบริการด้านการศึกษาได้อย่างทั่วถึง
- S9 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักศึกษา กศน. มีแนวโน้มสูงขึ้น
- S10 หน่วยงาน/สถานศึกษามีความพึงพอใจในการได้รับการบริการจากสำนักงานฯ สูงกว่าร้อยละ 80
- S11 นักเรียนเรียนต่อในสถาบันอุดมศึกษามีค่าร้อยละที่สูง ร้อยละ 90
- S12 นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีพัฒนาการเป็นไปตามเกณฑ์
- S13 ผู้บริหารมีสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานตามภารกิจ
- S14 สถานศึกษาทุกแห่งใช้เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพของการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการของสถานศึกษาได้อย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง
- S15 ครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนใหญ่ มีศักยภาพในการจัดการศึกษา
- S16 ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง
- S17 มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา การประกอบอาชีพและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- S17 หน่วยงาน และสถานศึกษาส่วนใหญ่ มีสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี สารสนเทศที่ทันสมัย
- S19 หน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษาในพื้นที่ส่วนมาก มีความพร้อมด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารที่ทันสมัย
- S20 สถานศึกษาส่วนใหญ่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก (สมศ.)
- S21 มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การท่องเที่ยว ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา การประกอบอาชีพและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- S22 มีเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาเพื่อเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการศึกษา
- S23 มีหน่วยงานกลางในการบูรณาการและประสานงานในระดับจังหวัดและระดับภาคที่เข้มแข็ง
- S24 สถาบันอุดมศึกษามีเครือข่าย/มีการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนแบบสะสมหน่วยกิต ในการจัดการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- S25 มีสถานศึกษาในโครงการกองทุนการศึกษาที่เป็นต้นแบบในการนำพระบรมราโชบายของในหลวง ร. 10 ไปสู่การปฏิบัติ
- S26 มีสถานศึกษาเฉพาะทางด้านสิ่งทอที่สามารถส่งเสริมการจัดการศึกษาและการพัฒนาผู้เรียน เช่น การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
- S27 มีหลักสูตรเชื่อมโยงการจัดการศึกษาจากการศึกษาขั้นพื้นฐานไปสู่การศึกษอาชีว

1.2 สภาพแวดล้อมภายใน (จุดอ่อน - Weakness)

- W1 ความทับซ้อนของโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา
- W2 ผู้เรียนมีผลการทดสอบทางการเรียนระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในภาพรวมทุกรายวิชา ปีการศึกษา 2561 ต่ำกว่าร้อยละ 50 ยกเว้นภาษาไทย
- W3 ผลการทดสอบทางการเรียนระดับชาติ V-Net
- W4 ผลการทดสอบทางการเรียนระดับชาติ N-Net
- W5 ผู้เรียนบางส่วนขาดภูมิคุ้มกันทางสังคม และทักษะชีวิตส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ อาทิ ขาดความมีวินัย ความอดทน ความรับผิดชอบ
- W6 ความหลากหลายในชาติพันธุ์ทำให้เป็นอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้
- W7 ผู้เรียนบางส่วนไม่ผ่านเกณฑ์การอ่านออก เขียนได้
- W8 ผู้เรียนส่วนมากขาดทักษะในการสื่อสาร ภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศอาเซียน
- W9 การผลิตนักศึกษาด้านอาชีวศึกษาในแต่ละสาขาอาชีพ ไม่สอดคล้อง/ไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาดแรงงานในระดับภูมิภาค
- W10 มีหลักสูตรสถานศึกษาด้านอาชีพที่สอดคล้องกับตลาดแรงงาน แต่ไม่ตรงตามความต้องการของผู้เรียน
- W11 สถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษา ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่
- W12 ความพร้อมและคุณภาพของสถานศึกษาแตกต่างกัน
- W13 สัดส่วนของผู้เรียนสายอาชีพยังไม่เพียงพอ
- W14 การศึกษาพิเศษมีศูนย์การศึกษาพิเศษย่อย ๆ ไม่ครบทุกอำเภอที่เปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเข้ามาเรียนตามศูนย์
- W15 พื้นฐานทางการเรียนของนักศึกษา อศ. ไม่สูงนัก มีคุณภาพทางการเรียนสายวิชาการไม่เข้มข้น
- W16 นักเรียนในโรงเรียนบางโรงเรียนเปิดสอนนักเรียนพื้นถิ่นในชาติพันธุ์ต่าง ๆ ซึ่งมีปัญหาเรื่องการใช้ภาษาไทย ส่งผลต่อการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม
- W17 ปริมาณ drop out ของ นศ. อศ. / กศน. / สูง
- W18 ครูผู้สอนบางส่วนมีวุฒิไม่ตรงวิชาเอก
- W19 บางวิชาเอกมีครูไม่เพียงพอ
- W20 ครูผู้สอนมีภาระงานอื่นที่ได้รับมอบหมายจำนวนมาก ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานสอนได้เต็มที่ เต็มเวลา
- W21 ครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนขาดจิตสาธารณะ
- W22 บุคลากรสายสนับสนุนการสอนมีไม่เพียงพอ ส่งผลให้ครูมีภาระงานเพิ่มขึ้น
- W23 บุคลากรการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล มีไม่เพียงพอ
- W24 งบประมาณในการบริหารจัดการยังไม่เพียงพอ
- W25 แม้ว่ามิชชั่นในการเสนอของงบประมาณ แต่การได้รับการจัดสรรงบประมาณยังมีข้อจำกัด
- W26 สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา ขาดสื่ออุปกรณ์ที่ทันสมัยในการฝึกวิชาชีพ ส่งผลให้ผู้เรียนที่จบสายอาชีพขาดทักษะในการปฏิบัติงาน
- W27 สถานศึกษาขนาดเล็กส่วนมาก ขาดทรัพยากรในการบริหารจัดการศึกษา
- W28 ครู กศน. ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพเพิ่มเติม
- W29 ครู อศ. มีความไม่มั่นคงในอาชีพ เช่น อัตราจ้าง / ครูใกล้เกษียณจำนวนหนึ่ง / ครูใหม่บรรจุเข้ามาจำนวนหนึ่ง ยังขาดทักษะ และประสบการณ์การสอนด้านวิชาชีพ
- W30 ครูผู้สอนมีภาระงานอื่นที่ได้รับมอบหมายจำนวนมาก ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานสอนได้เต็มที่ เต็มเวลา

- W31 มีหลักสูตรสถานศึกษาด้านอาชีพที่สอดคล้องกับตลาดแรงงาน แต่ไม่ตรงตามความต้องการของผู้เรียน
- W32 หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนให้ความร่วมมือในการสนับสนุนการจัดการศึกษา ยังไม่เพียงพอและต่อเนื่อง
- W33 ระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ขาดการบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน
- W34 ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารการศึกษาของหน่วยงานในพื้นที่ไม่สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลด้วยระบบหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ระหว่างกันได้
- W35 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการติดตามมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษามากเกินไป

1.3 สภาพแวดล้อมภายนอก (โอกาส - Opportunities)

- O1 ในหลวงรัชกาลที่ 10 ให้ความสำคัญในการจัดการศึกษา จึงมีพระราชโองบายด้านการศึกษา เพื่อมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน 4 ด้าน
- O2 แนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเอื้อต่อการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประชาชนและเป็นแนวทางการจัดการศึกษาและการบริหารจัดการของสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา
- O3 มีพหุวัฒนธรรม ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และยอมรับวัฒนธรรมที่หลากหลาย เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
- O4 ท้องถิ่นให้การสนับสนุนทรัพยากรทางการบริหารการศึกษา
- O5 สถานประกอบการที่ช่วยส่งเสริมในการพัฒนาทักษะอาชีพ
- O6 เทคโนโลยีที่ทันสมัย ก้าวไกล สามารถนำมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้เรียน การจัดการเรียนการสอน และการบริหาร
- O7 นโยบายสนับสนุนการศึกษาของรัฐ เช่น การเรียนฟรี 15 ปี กองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา ช่วยสร้างโอกาสทางการศึกษามากขึ้น
- O8 มีการทำ MOU เป็นการสร้างพันธมิตรทางวิชาการ
- O9 รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาในทุกพื้นที่ รวมทั้งพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษและพื้นที่ชายแดน
- O10 รัฐบาลมีนโยบายเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ส่งผลต่อการศึกษาที่ต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ในการพัฒนาการศึกษาให้ทันสมัย
- O11 รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว และมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ส่งผลให้ผู้เรียน มีแหล่งเรียนรู้ด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมฯ
- O12 โครงการประชารัฐตามนโยบายรัฐบาล เปิดโอกาสให้องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานประกอบการเข้ามา มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น
- O13 นโยบายรัฐบาล เช่น STEM Education ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจ ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน
- O14 ยุทธศาสตร์จังหวัดและกลุ่มจังหวัดสนับสนุนการพัฒนากำลังคนในพื้นที่

1.4 สภาพแวดล้อมภายนอก (อุปสรรค - Threat)

- T1 การปรับเปลี่ยนโครงสร้างของกระทรวงในบางจุดทำให้การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา
- T2 หน่วยงานภายนอกมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษามีมากเกินไปทำให้ครูจัดการเรียนการสอนไม่เต็มที่
- T3 ผู้ปกครองมีการย้ายถิ่นเพื่อการประกอบอาชีพตามความต้องการและความถนัด
- T4 ค่านิยมของผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่นิยม ส่งลูกเรียนสายอาชีพ
- T5 ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี วัฒนธรรม ข้ามชาติมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน
- T6 สภาพสังคม และการเลี้ยงดูบุตรหลาน ปัญหาครอบครัวหย่าร้าง ส่งผลให้เด็กอยู่ในภาวะยากลำบาก กำพร้า ถูกทอดทิ้ง มีแนวโน้มมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมสูงขึ้น
- T7 ผู้ปกครองบางส่วนฐานะไม่ดี
- T8 การกระจายรายได้ที่ไม่สมดุล
- T9 นโยบายทางการศึกษาเปลี่ยนแปลงบ่อย ทำให้นโยบายการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาไม่ต่อเนื่อง
- T10 นโยบายการลดอัตรากำลังคนภาครัฐ ทำให้อัตรากำลังครูขาดแคลน
- T11 การประเมินผลระดับชาติไม่สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นที่ 2 วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และยุทธศาสตร์

วิสัยทัศน์

ภาคสามบุรี สร้างคนมีคุณภาพในศตวรรษที่ 21 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจ (Mission)

1. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และเต็มตามศักยภาพ
3. ส่งเสริมการผลิต พัฒนากำลังคน รวมทั้งงานวิจัย และนวัตกรรมที่สอดคล้องความต้องการของท้องถิ่น ตลาดแรงงาน และรองรับการพัฒนาประเทศ
4. พัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่ความเป็นมืออาชีพ
5. ส่งเสริม พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. ประชากรได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม และทั่วถึง
3. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21
4. ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการศึกษาได้
5. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศเฉพาะด้าน
6. ผู้เรียนมีทักษะอาชีพ สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของตลาดแรงงาน
7. มีงานวิจัย และนวัตกรรมที่สอดคล้องความต้องการของท้องถิ่น ตลาดแรงงาน และรองรับการพัฒนาประเทศ
8. ผู้เรียนด้านอาชีพมีจำนวนเพิ่มขึ้น
9. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความเป็นมืออาชีพและได้รับการพัฒนาเจตคติ ทักษะ ความรู้ความสามารถ ตามมาตรฐานที่กำหนด
10. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ
11. หน่วยงานทางการศึกษามีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนตามหลักธรรมาภิบาล

ยุทธศาสตร์

1. การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชาติ
2. การผลิต พัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม ที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ
3. การพัฒนาศักยภาพคน และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต
4. การสร้างโอกาสทางการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิตให้กับผู้เรียนอย่างทั่วถึง และเท่าเทียม
5. การจัดการศึกษา เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
6. การบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

ประเด็นที่ 3 (ร่าง) แผนพัฒนาการศึกษาฉบับทบทวน (เอกสารแนบแนวนอน ในไฟล์ที่ 2)